

ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ КОРПОРАТИВНОГО КОНТРОЛЮ У ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МАШИНОБУДІВНИХ КОРПОРАЦІЙ

Мілявський М. Ю.

Охарактеризованы математические и эвристические методы определения эффективности действия механизма корпоративного контроля. Определены недостатки указанных методов в процессе их использования при прогнозировании потенциальных эффектов от внедрения элементов механизма корпоративного контроля в условиях деятельности предприятий. Обоснованы методические подходы по определению влияния действующего организационно-экономического механизма корпоративного контроля на инвестиционную привлекательность и эффективность операционной деятельности машиностроительных корпораций. Рассчитан объем поступления инвестиционных ресурсов машиностроительной корпорации в результате создания системы корпоративного контроля при помощи методов прогнозирования.

Охарактеризовано математичні та евристичні методи визначення ефективності дії механізму корпоративного контролю. Визначено недоліки вказаних методів в процесі їх використання при прогнозуванні потенційних ефектів від впровадження елементів механізму корпоративного контролю в умовах діяльності підприємств. Обґрунтовано методичні підходи щодо визначення впливу діючого організаційно-економічного механізму корпоративного контролю на інвестиційну привабливість та ефективність операційної діяльності машинобудівних корпорацій. Розраховано обсяг надходження інвестиційних ресурсів машинобудівної корпорації у результаті створення системи корпоративного контролю за допомогою методів прогнозування.

The characteristic of mathematical and heuristic methods for determining the effectiveness of the mechanism of corporate control. Disadvantages of these methods are determined in the course of their use in predicting the potential effects of the introduction of elements of the mechanism of corporate control in activity. Methodical approach to determine the impact of the current organizational and economic mechanism of corporate control in the investment attractiveness and efficiency of operations engineering corporations. The volume of receipt of investment resources of machine-building corporation is expected as a result of creation of the corporate checking system for help of methods of prognostication.

Милявский М. Ю.

канд. экон. наук, доц. каф. «Учет и аудит» ДГМА
mgm1978@ukr.net

ДГМА – Донбасская государственная машиностроительная академия, г. Краматорск.

УДК 658.012

Мілявський М. Ю.

ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ КОРПОРАТИВНОГО КОНТРОЛЮ У ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МАШИНОБУДІВНИХ КОРПОРАЦІЙ

Проявом ефективної дії організаційно-економічного механізму корпоративного контролю виступає зростання інвестиційної привабливості машинобудівної корпорації, оскільки підвищується її надійність як об'єкта фінансових вкладень. Підприємства машинобудівної галузі взагалі потребують значних витрат ресурсів на організацію технічного розвитку, котрі задовольняються за рахунок кредитних ресурсів незважаючи на їх вартість. Розрахувати обсяг надходження інвестиційних ресурсів машинобудівної корпорації у результаті створення системи корпоративного контролю можна за допомогою методів прогнозування.

Фундаментальні дослідження способів і методів оцінки ефективності механізмів контролю відображені у працях О. Ареф'євої, Г. Астапової, М. Білопольського, Р. Лепи, В. Матвєєва, С. Подрези, В. Щелкунова [1–6] та інших. Зазначеними дослідниками охарактеризовано та розроблено значну кількість методів і прийомів прогнозування, в основі яких лежить два підходи: математичний і евристичний. До математичних методів відносяться методи екстраполяції і методи моделювання. Методи екстраполяції дають оцінку подальшого положення прогнозованого об'єкту як безпосереднє продовження його відповідного дійсності положення. Методи моделювання використовують як моделі прогнозованого об'єкту диференціальні рівняння із заданими початковими умовами або деякі логічні конструкції. Методи екстраполяції відображають характер параметрів часу і дають достатньо правдивий прогноз зміни цих параметрів на період до 10 років. Результати прогнозів на більш довгий час значно погіршуються, оскільки в умовах науково-технічного прогресу можуть відбуватися значні якісні зміни, які приводять до стрибкоподібних ривків статистичних розмірів. Факти показують, що механічна екстраполяція попередніх статистичних даних на майбутнє без урахування динаміки і структурних змін досліджуваного об'єкту і його складових компонентів ненадійна і незадовільна, навіть по відношенню до компонентів, які відрізняються відносною автономністю і стійкістю. З другого боку, якщо модель адекватна реальному об'єкту, то вона може служити засобом для екстраполяції. В той же час, вживання екстраполяції припускає використання яких-небудь теоретичних і емпіричних моделей. Таким чином, ці методи взаємозалежні і служать для визначення віддзеркалення досліджуваного об'єкту в майбутньому. Евристичні методи застосовуються переважно для прогнозування об'єктів і процесів, які не піддаються прямим методам аналізу і формального опису в даний момент часу. Головна мета методів – визначення нових напрямів розвитку досліджуваного об'єкту і можливих шляхів їх здійснення. Методи були засновані на використуванні тлумачень значного числа висококваліфікованих фахівців (експертів), що мають великий досвід в досліджуваній області. Проте, результат прогнозування залежить від суб'єктивної думки експертів, котра в окремих випадках виявляється помилковою, оскільки не визначений єдиний критерій ефективності.

В економічній теорії не розглядається специфіка економічної ефективності механізму корпоративного контролю підприємства, не визначено її видів та показників, не визначено напрямів її оцінювання через вплив на інвестиційну привабливість та операційну діяльність підприємства.

Метою статті є обґрунтування напрямів, методів визначення та показників оцінки ефективності впровадження елементів організаційно-економічного механізму корпоративного контролю у практику діяльності машинобудівних підприємств.

Розглянемо доцільність використання цих різноманітних методів прогнозування з визначенням об'єму інвестицій на розвиток машинобудівної корпорації.

1. Методи активного і пасивного прогнозування.

Пасивне прогнозування – прогноз значень показника без вказівки того, що цікавить, якими насправді шляхами прогнозу значення досягнуто. До пасивних методів відноситься екстраполяція тимчасових рядів. Такий прогноз здійснюється звичайно в припущенні, що і в майбутньому зберігаються ті ж тенденції, які мали місце у минулому і знайшли свої віддзеркалення у використаних статистичних даних.

Методи активного прогнозування точніше описують реальний механізм формування аналізованого показника. На першому етапі – прогнозується попит на перевезення (наприклад, за допомогою регресійних моделей), на другому – ведеться еластичне вирівнювання отриманого значення проса шляхом обліку варіантів залучення ресурсів. При цьому розв'язується задача оптимального розподілу наявного ресурсу. Отримане рішення вважається більш точним, оскільки об'єднує випадкові експертні і детермінантні пасивні методи.

2. Індивідуальні і групові методи.

Індивідуальна модель прогнозування була заснована на розгляді кожного об'єкту по нарізності. На основі статистичних даних, які характеризують аналізований об'єкт, застосовуючи методи теорії регресії, виводять аналітичну залежність об'ємів перевезень від таких супутніх змінних, як, наприклад, рік, чисельність населення міста, платоспроможність і ін. Прогнозування здійснюється екстраполяцією цієї залежності для значень супутніх змінних, які очікуються в майбутньому.

Групова модель базується на розгляді деякої сукупності всіх об'єктів одночасно. Широкої можливості групової моделі прогнозування були засновані на тому, що вона встановлює об'єктивно існуючу залежність рівня перевезень від рівня розвитку об'єкту, який характеризується набором значень супутніх змінних для даного об'єкту. Групові моделі – динамічні, оскільки дані фіксують розвиток різноманітних міст і аеропортів на різних стадіях. Широкої можливості представляють комбінації індивідуальних і групових моделей. Ці моделі дають досить точні результати, але за наявності значної інформації.

3. Методи «вгору» і «вниз».

Дані прогнозів, які традиційно складаються для транспорту, розміщуються як по об'єктах прогнозування (регіон, аеропорт, напрям), так і по тимчасовій ознаці (від 5 років і більш, рік, квартал, місяць). Тому виникає проблема взаємозв'язаної (збалансованості, узгодженості) прогнозів різноманітних рівнів, адже загально-економічна ситуація також вельми непостійна.

У разі прогнозування «вгору» спочатку складають прогнози низького рівня, а прогнози такого рівня одержують прямим підсумовуванням раніше складених прогнозів. Аналогічно складають прогнози по місяцях, тому підсумовуванням – по роках, і т. д.

При прогнозуванні «вниз» спочатку одним з вищезазначених методів складають загальний прогноз діяльності підприємства (часто з розподілом його по зонах діяльності, потім по аеропортах і в кінці кінців, по напрямках. Обидва останні методи, не дивлячись на переваги, мають певні недоліки, оскільки мало спираються на формалізовані моделі.

4. Метод експертних оцінок

Під методом експертних оцінок розуміють методи впорядкування прогнозів на основі пропозицій і виведень експертів. Вживання їх було обґрунтовано в тому випадку, якщо особистий досвід і інтуїція експертів грають при прогнозуванні вирішальну роль. Метод експертних оцінок для аналізу і прогнозування великомасштабних об'єктів припускає послідовний і багаторівневий опит експертів, в результаті якого виходить повний перелік проблем (умов-передумов), необхідних для вирішення початкової мети прогнозу.

Процес отримання інформації від експертів формалізується за допомогою спеціально розроблених анкет для кожного об'єкту прогнозу. В кожному турі анкети необхідно враховувати інформацію, отриману від експертів в попередньому турі. В результаті виходить багато-

альтернативна прогнозна графа типу «дерева», вершиною якого є початкова мета прогнозу, а гілками, направленими вниз, – напрями, проблеми, науково-технічні, організаційно-економічні інші умови. Математичними моделями, які описують досліджуваний об'єкт, слугують спеціально розроблений комплекс алгоритмів якісного і кількісного аналізу, за допомогою якого можна отримати необхідні прогнозні оцінки.

Заключний етап прогнозування складається з управління прогнозованим об'єктом і перекладу прогнозних оцінок в план. На цьому етапі ведеться порівняння безлічі альтернатив по різноманітних показниках і визначається оптимальна альтернатива або найближча до неї.

Прогнозування на основі експертних оцінок формує сприятливі умови для наукових пошуків, сміливих творчих гіпотез, як в даний час, так і на майбутнє. Крім того, такі прогнози враховують ерудицію і творчий характер учених-експертів, їх апріорні і інтуїтивні оцінки можливих варіантів розвитку, тобто дозволяють врахувати ті чинники, які не враховуються при використуванні математичних методів. Методи експертних оцінок можна умовно розділити на дві групи: індивідуальні експертні оцінки і колективні експертні оцінки. Методи колективної експертної оцінки були засновані на відомому Американському методі Дельфі. Загальною для них є група висококваліфікованих експертів, що працюють в даній області. Опит проводиться в декілька турів, відповіді даються в кількісній або якісній формі («так», «ні», «добре» «погано»). Всі експерти дають свої оцінки незалежно один від одного, обгрунтовувавши свою думку. Після будь-якого туру проводиться статистична обробка результатів. Будь-який з учасників опиту знайомиться з відповідями інших учасників, проте, при цьому цілком усувається безпосереднє їх спілкування.

Разом з тим, результати, отримані за допомогою методу експертних оцінок знаходяться залежно від суб'єктивності думок експертів і можуть у результаті не відповідати вимозі реальності прогнозів.

5. Метод моделювання чинника.

Модель багаточинника, що використовується при аналізі впливу чинників на величину об'єму надходження інвестицій, має наступний вигляд:

$$y = a * x_1^{b_1} * x_2^{b_2}, \quad (1)$$

де y – обсяг надходження інвестицій;

x_1 – наявність системи корпоративного контролю;

x_2 – дохід від виробничої діяльності.

Величини a , b_1 і b_2 є постійними коефіцієнтами, значення яких можуть бути отримані шляхом статистичної оцінки з використанням економічного аналізу; b_1 і b_2 рівні еластичності попиту на інструменти капіталу корпорації відносно відповідного x_1 і x_2 , тобто якості корпоративного контролю і підвищення доходу від операційної діяльності.

За допомогою логарифмування вказана вище залежність була переведена в еквівалентну лінійну залежність:

$$\ln y = a + b_1 \ln x_1 + b_2 \ln x_2. \quad (2)$$

В подальшому економетричному аналізі (регресія якнайменших квадратів) були використані річні дані за 3-річний період діяльності підприємства, при цьому була отримана така модель:

$$\ln y = 0,91 + 2,24 \ln x_1 - 0,08 \ln x_2. \quad (3)$$

$$R^2 = 0,99; S.E. = 0,3,$$

де R – коефіцієнт кореляції;
 $S.E.$ – стандартна погрішність оцінок.

За результатами використання зазначеної моделі отримано такі прогнозні дані щодо обсягів залучення інвестицій для Харківського заводу «Тора» на наступний рік (табл. 1).

Таблиця 1

Результати прогнозних розрахунків обсягу залучення інвестицій на розвиток Харківського заводу «Тора»

Стан системи корпоративного контролю	x_1	x_2	y , тис. грн
Система корпоративного контролю не існує	2	10	50
Система корпоративного контролю не діє	3,5	10	80
Система корпоративного контролю діє	8	25	270

У якості x_1 виступає показник рівня надійності вкладення коштів у розвиток ремонтної корпорації. Коли система корпоративного контролю існує та діє коефіцієнт надійності має максимальне значення від 8–10. Прийняте значення 8, оскільки завод «Тора» тільки має стати корпорацією. У якості x_2 виступає показник норми прибутку інвестора на вкладений капітал. За результатами розрахунків отримано, що найбільший обсяг інвестицій 270 тис. грн очікується за умови діючої системи корпоративного контролю.

б. Нелінійні моделі тренда.

Визначення обсягу надходження корпоративних інвестицій підприємств машинобудівної промисловості та інфраструктури виробництва здійснено на основі прогнозних даних, що розраховані фахівцями Інституту «Украеропроект» (табл. 2).

Таблиця 2

Прогноз обсягів інвестицій в розвиток підприємств машинобудівної промисловості та інфраструктури виробництва, млн грн

Об'єкт інвестування (захід)	Вид прогнозу	Обсяг інвестицій по роках		
		2001–2005 рр.	2006–2010 рр.	2001–2010 рр.
Нове будівництво	Оптимістичний	90	280	370
Розширення		35	165	200
Реконструкція		80	450	530
Технічне переоснащення		490	1065	1555
РАЗОМ		665	1960	2625

Результати прогнозних розрахунків обсягів інвестицій у ремонтне виробництво наведено у табл. 3.

Таблиця 3

Інвестиції у розвиток машинобудівних підприємств з технічного обслуговування і капітального ремонту (ТО і КР) за роками, млн грн

Роки	Обсяги інвестицій у розвиток підприємств з ТО і КР
1	2
2008	100
2009	120

Продовження таблиці 3

1	2
2010	130
2011	150
2012	165
2013	200
2014	250
2015	325
2016	500
2017	685
Разом	2625

Прогноз інвестицій на розвиток машинобудівних підприємств системи технічного обслуговування і капітального ремонту зроблено за допомогою нелінійних моделей тренда (табл. 4). На основі використання трьох нелінійних моделей тренда визначено обсяги інвестицій на розвиток промислових корпорацій на 10 років (табл. 4). Розрахункові дані свідчать про збільшення обсягів інвестицій за умови посилення корпоративного контролю.

Таблиця 4

Прогноз інвестицій у розвиток машинобудівних підприємств з технічного обслуговування і капітального ремонту

Назва рівняння	Вид функції	Середньо-квадратичне відхилення	N	a0	a1	a2
Дробово-раціональне	$x/(a0 + a1x + a2x^2)$	3,2116	12	0,8479	-0,0072	0,0014
Гомперца	$exp(log(a0) + a1a2^x)$	3,8464	8	2,8835	0,634	1,0943
Гіперболічне	$1/(a0 + a1t)$	4,0433	10	0,0894	-0,0041	0

В комерційній діяльності будь-якої корпорації важливим пріоритетом є стратегічне планування. Його роль помітно зросла за останній час, направлена перш за все на створення обширних зв'язків між виробниками-постачальниками і споживачами з метою витягання максимального прибутку.

Фінансово-господарська діяльність корпорації згідно Положенню (стандарту) бухгалтерського обліку (П(С)БО) 3 «Звіт про фінансові результати» розглядається як основна, інша операційна, інша та надзвичайна.

До основної операційної діяльності підприємств машинобудування слід віднести вироблення машин та устаткування для внутрішнього та зовнішнього споживання та створення умов їх використання. Інша операційна діяльність пов'язана із комплексом допоміжних господарчих операцій.

Як об'єкт корпоративного контролю операційна діяльність досліджується не за напрямками її організації, а за фінансовим результатом-прибутком. Метод формування чистого прибутку будь-якого підприємства регламентований П(С)БО 3 і містить такі етапи.

1. Формування чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Чистий дохід розраховується як різниця виручки від реалізації і суми податків на споживання.

2. Утворення валового прибутку. Валовий прибуток визначається як різниця чистого доходу і суми витрат, що включаються в собівартість.

3. Визначення складу собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг). В склад витрат, що включаються в собівартість, входять прямі матеріальні витрати, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати, невикідні витрати.

4. Утворення фінансового результату від операційної діяльності. Фінансовий результат від операційної діяльності визначається як сума алгебри валового прибутку, іншого операційного доходу, адміністративних витрат, витрат на збут і інших операційних витрат.

5. Утворення фінансового результату від звичайної діяльності до оподаткування. Прибуток від звичайної діяльності до оподаткування визначається як сума алгебри прибутку від основної діяльності, фінансових і інших доходів, фінансових і інших витрат.

6. Утворення надзвичайних доходів і витрат.

7. Утворення чистого прибутку. Чистий прибуток визначається як різниця оподаткованого прибутку від звичайної і надзвичайної діяльності і суми податку на прибуток.

Отриманий чистий прибуток корпорації використовується відповідно до рішення власників і, як правило, йде на формування спеціальних цільових фондів корпорацій.

Таким чином, механізм формування чистого прибутку, частина якого створює джерело виплат власникам, є предметом внутрішньо корпоративного контролю. Показниками, за допомогою яких здійснюється корпоративний контроль за операційною діяльністю постають – чистий прибуток цілком, частина чистого прибутку у вигляді дивідендного фонду, частина капіталізованого чистого прибутку, відносні показники прибутковості (показники рентабельності). Коефіцієнти оцінки рентабельності (прибутковості) характеризують здатність підприємства генерувати необхідний прибуток у процесі своєї господарської діяльності і визначають загальну ефективність використання активів і вкладеного капіталу.

Головним завданням внутрішньо корпоративного контролю є дослідження факторів підвищення прибутковості корпорації та умов її забезпечення в перспективі.

Виходячи з порядку формування чистого прибутку, у якості факторів його зростання виступають зростання чистого доходу, операційних та інших доходів та зменшення витрат корпорації. Витрати, котрі пов'язані із корпоративним захистом підприємства, тобто корпоративні витрати є складовими елементами адміністративних витрат, що складають групу операційних витрат. У сучасній практиці діяльності корпорацій дані витрати здійснюються у формі регулярної платні, котра здійснюється на користь незалежного реєстратора або консалтингової фірми. Згідно даних табл. 3 витрати на сплату послуг з організації корпоративного захисту складають 116500 грн, у тому числі постійні (річні) 76500 грн.

Створення системи корпоративного захисту в умовах корпорації дозволяє здійснити економію корпоративних витрат за рахунок разової економії витрат на оплату послуг незалежного реєстратора з формування системи реєстру володарів іменних цінних паперів.

За даними Харківського заводу «Тора» розрахуємо цей економічний ефект за такою формулою:

$$\mathcal{E}_z = 31 - 32, \quad (4)$$

де 31 – витрати на оплату послуг незалежного реєстратора;

32 – витрати, пов'язані з формуванням і функціонуванням реєстраторського відділу, що забезпечує дію системи корпоративного захисту.

$$\mathcal{E}_z = 116500 - 66500 = 50000 \text{ грн.}$$

Таким чином, сукупні корпоративні витрати підприємства нижче загальної суми платежів за послуги незалежного реєстратора або консалтингової фірми на 50000 тис. грн. Це перший резерв зростання прибутку підприємства.

Слід відмітити, що разові корпоративні витрати підприємства, котрі у сумі складають 20500 грн менше ніж разові витрати на сплату послуг реєстратора або консалтингової фірми. Отже не тільки це вказує на доцільність створення системи корпоративного захисту саме в умовах машинобудівної корпорації.

Щорічний економічний ефект від формування і забезпечення дії системи корпоративного захисту в умовах підприємства розраховується за формулою:

$$\mathcal{E}_z = (31 - P3) - (32 - P3), \quad (5)$$

де $P3$ – разові витрати, що покриваються протягом першого року.

Таблиця 5

Порівняльна характеристика корпоративних витрат, що пов'язані із організацією корпоративного захисту машинобудівної корпорації

Витрати на оплату послуг незалежної консалтингової фірми		Витрати, зв'язані з використанням методичних рекомендацій по формуванню системи корпоративного захисту	
Стаття	Сума	Стаття	Сума
Формування первинного реєстру акціонерів (разові)	40000	Витрати, пов'язані з підготовкою кадрів (разові)	5000
Платежі за ведення системи реєстру акціонерів (річні)	25000	Витрати по ліцензійному забезпеченню (разові)	5000
Платня за організацію загальних зборів акціонерів (річна)	30000	Витрати по технічному забезпеченню (разові)	10500
Платня за послуги з ведення звітності перед ДКЦПФР (річна)	21500	Витрати на оплату праці працівників, зайнятих організацією корпоративного захисту (річні)	46000
Разом	116500	Разом	66500

Згідно даних підприємства, величина щорічного ефекту у вигляді економії корпоративних витрат складає:

$$\mathcal{E}_z = (116500 - 40000) - (66500 - 5000 - 5000 - 10500) = 30500 \text{ грн.}$$

Зростання прибутку корпорації внаслідок економії операційних витрат за рахунок самостійного ведення робіт з організації корпоративного захисту відображує збільшення показників рентабельності. Показники оцінки рентабельності підприємства визначаються наступним чином.

Рентабельність майна підприємства ($РМП$):

$$РМП = \frac{ЧП}{МП_{сер}} \times 100, \quad (6)$$

де $ЧП$ – чистий (або валовий) прибуток;

$МП_{сер}$ – середня величина майна підприємства (активів).

Рентабельність власних коштів (РВК):

$$РВК = \frac{ЧП}{СВК} \times 100, \quad (7)$$

де СВК – середня вартість власних коштів.

Загальна рентабельність виробничих фондів (РВФ_{заг}):

$$РВФ_{заг} = \frac{ВП}{СВФ} \times 100, \quad (8)$$

де ВП – валовий прибуток;

СВФ – середня вартість виробничих фондів.

Норма валового прибутку (НВП):

$$НВП = \frac{ВП}{ОП_ч} \times 100, \quad (9)$$

де ОП_ч – чистий обсяг продажу.

Чиста норма прибутку (ЧНП):

$$ЧНП = \frac{ЧП}{ОП_ч} \times 100. \quad (10)$$

Визначимо зростання значень показників рентабельності підприємства за даними Харківського заводу «Тора» за допомогою табл. 6.

Таблиця 6

Збільшення рентабельності Харківського заводу «Тора» внаслідок організації корпоративного захисту

Найменування показника	Значення		Відхилення
	без врахування економії корпоративних витрат	з врахуванням економії корпоративних витрат	
Рентабельність майна підприємства	0,6	1,1	+ 0,5
Рентабельність власних коштів	1,1	1,3	+ 0,2
Загальна рентабельність виробничих фондів	2,1	2,4	+ 0,3
Норма валового прибутку	1,7	2,5	+ 0,8
Чиста норма прибутку	0,8	1,2	+ 0,4

Таким чином, обґрунтований методичний підхід щодо визначення впливу діючого організаційно-економічного механізму корпоративного контролю на ефективність операційної діяльності машинобудівних корпорацій виробничого призначення полягає у визначенні перспективного обсягу інвестицій та резервів зростання операційного прибутку. Даний методичний підхід щодо перспективного ресурсного забезпечення та прибутковості операційної

діяльності відрізняється від використовуваних раніше прогнозно-цільового та експертного підходу можливістю отримання більш конкретних розрахункових результатів, а не комплексу варіантів отримання прибутку від активізації заходів корпоративного захисту.

ВИСНОВКИ

Механізм формування чистого прибутку, частина якого створює джерело виплат власникам, є предметом внутрішньо корпоративного контролю. Показниками, за допомогою яких здійснюється корпоративний контроль за операційною діяльністю постають – чистий прибуток цілком, частина чистого прибутку у вигляді дивідендного фонду, частина капіталізованого чистого прибутку, відносні показники прибутковості (показники рентабельності). Коефіцієнти оцінки рентабельності (прибутковості) характеризують здатність підприємства генерувати необхідний прибуток у процесі своєї господарської діяльності і визначають загальну ефективність використання активів і вкладеного капіталу. Головним завданням внутрішньо корпоративного контролю як елемента системи управління є дослідження факторів підвищення прибутковості корпорації та умов її забезпечення в перспективі. Удосконалення системи управління корпорацією стосується економії витрат, котрі пов'язані із корпоративним захистом підприємства шляхом своєчасного виявлення загрози корпоративного захоплення та розробки заходів протидії. Для досягнення ресурсного забезпечення та прибутковості операційної діяльності машинобудівної корпорації обґрунтований методичний підхід щодо визначення впливу діючого організаційно-економічного механізму корпоративного контролю на зростання обсягу інвестицій та операційного прибутку. Сутність даного методичного підходу визначається можливістю отримання конкретних розрахункових результатів, а саме перспективного обсягу інвестиційних вкладень у розвиток корпорації на основі використання нелінійних моделей тренда і величини резерву приросту операційного прибутку за результатами активізації заходів корпоративного захисту на основі використання традиційного методу порівняння. Методичний підхід щодо визначення впливу діючого організаційно-економічного механізму корпоративного контролю на ефективність управління операційною діяльністю машинобудівних корпорацій виробничого призначення полягає у визначенні перспективного обсягу інвестицій та резервів зростання операційного прибутку. Даний методичний підхід щодо перспективного ресурсного забезпечення та прибутковості операційної діяльності відрізняється від використовуваних раніше прогнозно-цільового та експертного підходу можливістю отримання більш конкретних розрахункових результатів, а не комплексу варіантів отримання прибутку від активізації заходів корпоративного захисту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ареш'єва О. В. Розвиток підприємств авіаційної галузі в контексті економіки знань : монографія / О. В. Ареш'єва, А. М. Штангрет. – Львів : Укр. акад. друкарства, 2011. – 242 с.
2. Вдосконалені механізми економічного і матеріального стимулювання працівників корпоративних підприємств авіаційного транспорту : монографія / Г. В. Астапова, Н. І. Новікова, О. К. Костенко, Р. Є. Щербань, О. В. Устінова. – Донецьк : ТОВ «Юго-Восток», 2012. – 240 с.
3. Управління машинобудівним підприємством на основі вдосконалення механізму корпоративного контролю і внутрішнього аудиту [Текст] : монографія / М. Г. Белопольський, М. Ю. Мілявський, Г. В. Астапова, І. В. Філітишин. – Донецьк : Східний видавничий дім, 2010. – 184 с.
4. Лепа Р. Н. Ситуационный механизм подготовки и принятия управленческих решений на предприятии : методология, модели и методы : монографія / Р. Н. Лепа ; НАН України ; Ін-т економіки пром-ти. – Донецьк : Юго-Восток, 2006. – 308 с.
5. Матвеев В. В. Сучасні підходи до управління фінансовими взаємовідносинами підприємств / В. В. Матвеев, О. В. Попович // Економіка. Фінанси. Право. – 2009. – № 8. – С. 29–31.
6. Методи забезпечення фінансової стійкості та інвестиційної привабливості авіапідприємств корпоративного типу : монографія / В. І. Щелкунов, С. Г. Мізюк, Г. В. Астапова, В. В. Мізюк, О. В. Буглак. – К. : Наук. думка, 2007. – 160 с.